

FORSKERES ERFARINGER FRA SAMSPILLET MED JORDBRUGS- OG FØDEVARESEKTOREN

- EN KVALITATIV INTERVIEWUNDERSØGELSE

INGER ANNEBERG OG CLAUS BO ANDREASEN

INTERN DCA RAPPORT · JUNI 2014

AARHUS
UNIVERSITET

DCA - NATIONALT CENTER FOR FØDEVARER OG JORDBRUG

FORSKERES ERFARINGER FRA SAMSPILLET MED JORDBRUGS- OG FØDEVARESEKTOREN - EN KVALITATIV INTERVIEWUNDERSØGELSE

INTERN DCA RAPPORT · JUNI 2014

Inger Anneberg og Claus Bo Andreasen

Aarhus Universitet
DCA - Nationalt Center for Fødevarer og Jordbrug
Blichers Allé 20
Postboks 50
8830 Tjele

FORSKERES ERFARINGER FRA SAMSPILLET MED JORDBRUGS- OG FØDEVARESEKTOREN

- EN KVALITATIV INTERVIEWUNDERSØGELSE

Serietitel: Intern DCA rapport

Forfattere: Inger Anneberg og Claus Bo Andreasen

Udgiver: DCA - Nationalt Center for Fødevarer og Jordbrug, Blichers Allé
20, postboks 50, 8830 Tjele. Tlf. 8715 1248, e-mail: dca@au.dk,
hjemmeside: www.dca.au.dk

Fotograf: DCA fotos

Tryk: www.digisource.dk

Udgivelsesår: 2014

Gengivelse er tilladt med kildeangivelse

ISBN: 978-87-93176-20-1

ISSN: 2245-1684

Rapporterne kan hentes gratis på www.dca.au.dk

Rapport

Rapporterne indeholder hovedsageligt afrapportering fra forskningsprojekter, oversigtsrapporter over faglige emner, vidensynteser, rapporter og redegørelser til myndigheder, tekniske afprøvninger, vejledninger osv.

Forord

Både for Aarhus Universitet (AU) som helhed og for de enkelte institutter er det et vigtigt mål at fastholde - og gerne øge - erhvervssamarbejdet og herunder samarbejdet med jordbrugs- og fødevarerektoren.

Betingelserne for samarbejdet med jordbrugs- og fødevarerektoren har ændret sig radikalt i de senere år. Det skyldes både ændringer i sektoren og ændringer ved AU.

I en situation med ændrede rammebetingelser er det vigtigt at få belyst forskernes erfaringer og ønsker på området.

Nærværende undersøgelse bygger på kvalitative interviews med forskere og forskningsledere, som i betydeligt omfang deltager i erhvervssamarbejde inden for DCA-området.

Interviewene er samlet i tre temaer. Det første tema beskriver de overordnede ændringer i betingelserne for erhvervssamarbejde som følge af sammenlægninger og organisationsændringer. Det næste tema beskriver erfaringer med, hvad der *hæmmer* erhvervssamarbejdet. Endelig beskrives erfaringer med, hvad der *fremmer* samarbejdet med sektoren.

Afslutningsvist diskuteres en række af de problemstillinger, som påpeges i interviewene, og der gives forslag til indsats på de pågældende områder.

Interviewene og sammenskrivningen af disse er udført af antropolog, ph.d. Inger Anneberg, Institut for Husdyrvidenskab. Chefkonsulent Claus Bo Andreasen, DCA – Nationalt Center for Fødevarer og Jordbrug har givet forslag til rapportens anbefalinger.

Indhold

Introduktion og metode

1. Forandringer – de nye tider

1.1 Særlige udfordringer i de nye tider

1.2 Særlige muligheder i de nye tider

2. Erfaringer med hvad der fremmer samarbejdet med sektoren

- a. Netværksdannelse og samarbejde
- b. Nye typer netværk, etabler clusters – og husk de små virksomheder.
- c. Vigtigt med international netværksdannelse
- d. Forventningsafstemning er afgørende
- e. Mentor-ordning for unge forskere
- f. Inddrag de unge allerede under uddannelsen. Betydningen af efteruddannelse
- g. Styrkelse af erhvervs-ph.d. – og post doc-området. Flere af dem skaber integration med sektoren
- h. Vigtigheden af synlighed, forskerne som udfarende kraft
- i. Kommunikation og atter kommunikation
- j. Synergi/dilemmaer mellem myndighedsberedskabsopgaverne og sektorsamarbejde, strategisk tænkning – at kunne dække hinanden ind

3. Erfaringer med hvad der hæmmer samarbejdet med sektoren

- a. Vi profilerer os for lidt – usynlighed
- b. Vi mangler tid til vidensudveksling
- c. Generationsskiftet som et problem, hvis der ikke tages hånd om det
- d. Forretningsplaner. Hjælp til ansøgninger
- e. Usynlighed på dansk er et faktum – godt eller skidt?
- f. Vi er (for?) dyre
- g. Universitetets stillingsstruktur som en hæmsko
- h. Forskeren stilles til ansvar i et tæt virksomhedssamarbejde – er der plads til uenighed?

Anbefalinger

Introduktion og metode

I AU's strategi er erhvervssamarbejde et højt prioriteret område. Der er et udtalt ønske om, at aktiviteterne øges og bidrager til både vidensudveksling og opbygning af forskningsaktiviteter.

Samtidig er der stor politisk fokus på, at forskningen skal medvirke til at skabe vækst og arbejdspladser. Dette gælder i udpræget grad på jordbrugs- og fødevareområdet, hvilket bl.a. kan ses i anbefalingerne fra det af regeringen nedsatte Vækstteam Fødevarer (april 2013):

Anbefaling #6: Fødevareforskning og -udvikling skal i højere grad være erhvervsorienteret og løfte fødevaresektoren højere opad i værdikæden

Anbefaling #7: Internationalt forsknings- og udviklingssamarbejde skal fremme viden, samarbejde og adgang til nye markeder

Anbefaling #8 Den forskningsbaserede myndighedsbetjening skal være vækstorienteret

Traditionelt har der været et frugtbart samarbejde mellem jordbrugs- og fødevaresektoren¹ og den offentlige forskning på området. Betingelserne for dette samarbejde har imidlertid ændret sig radikalt i de senere år.

En af de større forandringer er, at sektorforskningen ved det tidligere Danmarks JordbrugsForskning (DJF) er fusioneret ind i AU, og at der efterfølgende er sket en større organisationsændring ved AU. Samtidig har organisationsstrukturen i sektoren ændret sig drastisk, og på nogle områder fungerer samarbejdet mellem sektor og forskning helt anderledes end tidligere. Det har bl.a. givet sig udslag i, at det på nogle områder har været vanskeligt at fastholde - endsige øge - samarbejdet med sektoren.

I den ny situation er det vigtigt at få belyst jordbrugs- og fødevareforskeres erfaringer, ønsker og forslag til samarbejde og samspil med sektoren. Mere specifikt har vi ønsket at belyse:

- Forandringer: Hvordan har samspillet ændret sig siden overgangen fra sektorforskning til universitet i 2007?
- Hvilke erfaringer og holdninger er der i forhold til at opnå et frugtbart samarbejde med jordbrugs- og fødevaresektoren?
- Hvad er der af forslag til en revitalisering af samarbejdet med sektoren?
- Hvad hæmmer og udfordrer samarbejdet med sektoren?

---

¹ Ordet sektor bruges i rapporten synonymt med virksomheder, firmaer samt landbrugs- og brancheorganisationer. Forskerne bruger ofte ordet virksomhed i højere grad end ordet sektor.

Metode

Undersøgelsen bestod af 18 kvalitative interviews med forskere/ledere fra fem institutter på DCA-området:

- Institut for Fødevarer (Foulum og Årslev)
- Institut for Husdyrvidenskab (Foulum)
- Institut for Agroøkologi (Foulum og Flakkebjerg)
- Institut for Molekylærbiologi og Genetik (Foulum og Flakkebjerg)
- Institut for Ingeniørvidenskab (Foulum og Aarhus)

Interview og analyse af de transskriberede interviews er gennemført fra oktober 2013 til og med februar 2014. De udvalgte deltagere er forskere og ledere. Deltagerne er dels udvalgt efter forespørgsel til institutternes ledere, som blev bedt om at pege på mulige deltagere, dels efter DCA's kendskab til de forskellige aktører inden for erhvervssamarbejde. Formålet har været at få en variation i alder og erfaring og sikre, at så mange forskellige grupper som muligt blev inddraget.

16 af de 18 interviews blev gennemført ved personlige møder, to over telefon. Interviewene baserede sig på en interviewguide med henblik på at understøtte semi-strukturerede interviews. På forhånd var der udvalgt en række temaer og spørgsmål som strukturerede samtalen. Samme skema blev brugt til alle deltagere.

Interviewene er efterfølgende blevet analyseret og kodet, hvor centrale nøgleord er blevet udarbejdet. Nøgleordene er brugt til at finde en række fælles kategorier på tværs af deltagerens erfaringer. Under hver kategori er nøgleord blevet brugt til at skabe en række fælles under-temaer. Formålet har været at sikre variation, *ikke* at et vist antal skulle mene det samme

De interviewede har haft mulighed for at gennemse et referat – en opsamling af temaer – i deres interviews og rette eventuelle misforståelser. I rapporten anvendes citater fra interviews, men de præsenteres anonymt for at undgå, at personlige forhold kommer til at påvirke pointerne.

Interviewpersonerne har efterfølgende set udkast af rapporten og godkendt citaterne.

Kategorierne er som følgende:

- 1. Forandringer – de nye tider**
- 2. Erfaringer med hvad der fremmer samarbejdet med sektoren**
- 3. Erfaringer med hvad der hæmmer samarbejdet med sektoren**

1. Forandringer – de nye tider

Mange forskere taler om "nye tider" som noget, der kendetegner tiden efter sammenlægningen med AU i 2007. "Det nye" handler ikke nødvendigvis om, at samarbejdsrelationerne med sektoren er blevet dårligere. Tværtimod fremhæves det, at den styrke, man har haft i det tidligere DJF i forhold til et solidt kendskab til sektoren, stadig er dominerende, også i tiden efter sammenlægningen og i høj grad er blevet taget med ind i arbejdet efter 2007.

Samtidig fremhæves det også, at fællesskabet med AU byder på nye muligheder, som ikke lå lige for, da man var det gamle DJF.

Historisk er mange af institutterne/forskerne knyttet til samarbejde med sektoren og har været vant til et konstant fokus på, hvordan viden anvendes i virksomheder og organisationer, som man samarbejder med. Denne viden fremhæves som en styrke i AU-strukturen.

Alligevel er der en del, som råber "vagt i gevær"; især i forhold til det generationsskifte, man står overfor. Desuden fremhæves det, at en stillingsstruktur, hvor folk ingen tryghed har i ansættelsen, ikke nødvendigvis fremmer kompetencerne i forhold til f.eks. myndighedsbetjening og sektor-samarbejde.

En række citater fra forskerne beskriver herunder forståelsen af de nye tider. Noget af det, der peges på af flere, er, at fokus i forskningen ikke længere er så snævert. På mange måder er forskningen blevet mindre ensrettet. Man satser bredere og er i højere grad i stand til at skifte mellem forskellige felter.

I den sammenhæng ses det også som en udvikling, at man ikke kun tænker "anvendelsesorienteret", men i højere grad også "samfundsrettet".

"Vi er gået væk fra den dyreartsorienterede organisation. Vi har fået en struktur, hvor vi er disciplin-orienterede - hvor vi tidligere var en tand mere anvendelsesorienterede end universitet var på det tidspunkt. For eksempel fokuserer vi nu på discipliner som sundhed og velfærd. Derfor har vi en gruppe i dag, som er mindre ensrettet i den kontakt med erhvervet. Før var vi kun kvægfolk, og det arbejde, vi udførte, hang sammen med branchens kvægfolk. Tidligere var formålet i høj grad at hjælpe erhvervet til at blive mere effektivt og produktivt. Nu skal vi i højere grad gavne samfundet som helhed i forhold til fødevareproduktion/husdyrproduktion. Vi har ikke bare fokus på at hjælpe landmanden, men også på hvad vi gør for forbrugerne/borgerne."

"Den forskning vi bedriver i dag er anderledes, end den var oprindeligt. For vores gruppe har det betydet et skift fra hovedfokus på animalsk ernæring til også at omfatte human ernæring."

"Vi er nødt til at vise, at vi er uafhængige. Og at det, vi gør, bunder i god forskning."

"Det er vigtigt, at vi stadig står ved vores berettigelse, som de der tjener samfundet. Vi er ikke tilknyttet bestemte firmaers erhvervsinteresser. Vi kommer fra en tradition, hvor vi hørte under et ministerium, og den samfundsinteresse er stadig vores berettigelse."

"Universitetet ledere understreger gang på gang, at vi skal gøre en forskel for samfundet. Videnskab handler ikke kun om at skabe viden, men også om at løse problemer og skabe værdi."

"Der er blevet kortere vej fra forskning til implementering – og et tæt samarbejde er godt, men udfordringen i det kan være, at det er vanskeligt at holde balancen mellem de kortsigtede og de mere langsigtede ting, man studerer. De langsigtede mål kan blive nedprioriteret på grund af akutte ønsker og behov i virksomheden - det skal man passe på. I et frugtbart samarbejde skal der være plads til begge dele."

"Opdeling i grundforskning og anvendt forskning er på vej ud, den holder ikke mere. Det er optimalt, at man udvisker grænserne, og begge parter kan have glæde af samarbejdet. Jeg kalder det i stedet frontlinjeforskning – vi udvisker grænsen, har fokus på integration, firmaerne kan ikke løse opgaverne alene – og vi har en forpligtigelse overfor samfundet til at levere."

"Vi er nødt til at blive bedre til match-making - ikke kun i FOOD, men også på vegne af de øvrige institutter i AU. Hvis vi skal have succes i fremtiden, er vi nødt til at blive bedre til at hjælpe hindanden og skabe tværgående virksomhedssamarbejde til gavn for helheden. Udfordringen er, at kende hinandens kompetencer og danne netværk mellem forskergrupper."

"Der ligger en særlig udfordring i kontakt med virksomheder og ansøgere, når vi ikke producerer "teknologi" forstået som hardware, men noget mere uhåndgribeligt, så som "metodeudvikling", "kortlægning", "land-by udvikling", altså ikke egentlige håndfaste produkter. Dette kan godt ende med, f.eks. i GUDP-regi, at blive karakteriseret som for meget forskning og for lidt udvikling. Man kan desværre også ende med at få det skudsmål fra f.eks. forskningsrådene, at vores forskning er for udviklingsorienteret, så man sætter sig mellem to stole."

"For os er det en udfordring at skabe større bevidsthed om, hvor vigtig genetikken er for husdyr- og planteproduktion. Vi står overfor nye teknologier, som vender op og ned på alting. Det skaber også store forandringer i selve erhvervssamarbejdet. Hvis man vil med i de forandringer, være en del af konkurrencen, så skal virksomhederne være klar over, at de skal investere i et samarbejde med os, de kan ikke løfte det selv."

"Jeg har en frygt for, at vi skal være ens, og det er ingen fordel. Det nytter ikke, at alle rocket-science forskere skal bevæge sig i retningen af os, for så kommer vi til at mangle det, de laver, - vi får for lidt at bygge på. Vi er afhængige af, at der stadig laves god basal forskning. Derfor skal vi ikke alle puttes i samme kasse. "

”Vi er meget glade for samarbejdet med sektoren og gør jo egentlig i høj grad som regeringen ønsker, men det kan på lang sigt give bagslag – der kan være områder, der ikke bliver kigget på. Vi binder rigtig megen forskning op på virksomhedernes problemer. Jeg kan sagtens få mine behov dækket via samarbejde med industrien – men universitetet skal være opmærksomme på, at de har nogle miljøer, som er så virksomhedsnære, at der vil være områder, vi ikke kan tage op. Ikke fordi jeg savner det, men det er nødvendigt, at universitetet er bevidst om det. De kan komme med nok så mange krav og holdninger og ønsker, men de finansierer os jo ikke.”

”Det store valg for AU er jo, hvad vil man egentligt? Og der mangler nok en principiel stillingtagen og udmelding fra toppen i AU om, hvordan videnudveksling og erhvervs-samarbejde skal værdisættes i forhold til andre aktiviteter. Set i lyset af at regeringen beder om endnu mere omsætning af forskning til innovation og værdiskabelse for samfundet, er det en problemstilling, som må forventes at skulle diskuteres på højt plan og dermed give anledning til stillingtagen og udmelding af anbefalinger for aktivitetsprioritering ved AU.

Jeg er selv af den opfattelse, at vi kan anvende vores forskning og viden mere aktivt og mere kvalitativt i forhold til innovation og erhverv, end vi gør nu, men at det kræver et stærkt ønske om at gøre det fra ledelsen, og at der er rammer og redskaber, der gør det enkelt at gennemføre.”

Særlige udfordringer i de nye tider

Visse forandringer i de senere år beskrives primært som *udfordrende* i forhold til sektorsamarbejdet.

- Sektoren, f.eks. organisationerne, kører i stigende grad sine egne forskningsprojekter – og selv om man er samarbejdspartner, er man også konkurrenter. Det betyder færre aktiviteter. Test og forsøg er delvis overtaget af virksomhederne selv.
- Sektoren/virksomhederne har været ramt af økonomiske problemer, det har betydet og kan betyde ændrede eller indskrænkede aktiviteter – og det kræver omstilling hos forskerne. Desuden: Tør man begynde et samarbejde med virksomheder, som er i økonomisk krise?
- Der er flere om buddet, når det gælder indtægtsdækket virksomhed, nye aktører på markedet. Den del af forskningen, der havde monopol, har det ikke længere – det kræver større fokus på innovation og kvalitetssikring.
- Virksomhederne er blevet mere aktive medspillere i projekterne, end de var tidligere – det er en forsker-erfaring, at de udviser et stigende engagement i de fælles projekter. Virksomhederne har flere ønsker til, hvad forskerne skal gøre – større krav og forventninger til omsættelighed og meget fokus på, hvad det kan bruges til. Deres feedback er blevet mere tydelig.

- På visse områder er afstanden til sektoren øget. Den tætte erhvervskontakt, man før havde, er forsvundet, og konsekvensen er, at man er længere væk fra de direkte aftagere. Årsagen kan være de temamøder, man ikke længere holder. Der findes ikke den samme struktur i synligheden i agro-landskabet som før.
- Vi skal være mere bevidste om, hvordan forskningen kommer sektoren til gavn. Hvordan skaber den tilvækst, hvor stor en vækst, hvilken omsætning har forskningen skaffet? Denne type viden mangler.
- Risiko for at forskerne bliver "rene universitetsforskere" og lever i egen osteklokke. Det, som den gamle generation på DJF kunne, er ved at forsvinde, en port der er ved at lukke i. Nye folk ansættes ikke med samme form for tryghed, ingen garanti for at de kan blive/udvikle sig i systemet.
- Det stærke fokus på peer review kan ses som overvurderet i forhold til myndigheder og virksomheder, og andre typer af viden har også en værdi. En ensidig incitamentsstruktur, som alene understøtter peer review kan skabe problemer.
- Problem: Der er for mange penge til vækst og innovation – for lidt til strategisk forskning, som det er sværere at sætte kroner og ører på. Dilemmaer: På den ene side AU's behov for rocket-science – på den anden side kan denne type spidskompetencer ikke nødvendigvis bruges i myndighedsbetjening eller i sektor-samarbejde. AU skal kunne se relevansen af ikke alene rocket-science men også et stærkt fokus på anvendt forskning. Det kræver diversitet i forskergruppen, det skal universitetet anerkende.
- Risiko: Tab af uafhængighed. Behovet for profilering og at skaffe midler i samarbejdet med virksomhederne kan komme i konflikt med uafhængighed. Visse områder bliver ikke genstand for forskning, fordi der ikke er midler eller ekspertise til det.

Særlige muligheder i de nye tider

En række andre forhold giver særlige muligheder i de "nye tider":

- "Gamle" DJF-forskere har opbygget et stort kontaktnet og er vant til at samarbejde med erhvervet. Den viden skal udnyttes.
- Mange tidligere DJF-forskere har hele tiden set synergi i at samarbejde med andre og har set visioner i sammenlægningen med AU, ikke problemer.
- I dag arbejdes i forskningsalliancer med meget store deltagere – store dele af finansieringen er knyttet til strategiske forskningsmidler, som knytter forskere og virksomheder sammen, uanset om vi vil det eller ej.
- Der er fordele i at være blevet en del af universitetet, det kan skabe samspil med helt nye aktører, eksempelvis universitetshospitalerne. Et andet eksempel er styrkelse af jordbrugsfaglig viden ved at være blevet koblet sammen med den disciplinorienterede ingeniørvidenskab.
- I Horizon 2020 er fokus i høj grad på anvendt forskning – igen.
- Positivt med mange nye studerende, det skaber nye ideer til gavn for forskning og sektorsamarbejde

2. Erfaringer med hvad der fremmer samarbejdet med sektoren?

Temaerne i denne kategori er:

- a. Netværksdannelse og samarbejde
- b. Nye typer netværk, dan clusters – og husk de små virksomheder
- c. Vigtigt med international netværksdannelse
- d. Forventningsafstemning er afgørende
- e. Mentor-ordning for unge forskere
- f. Inddrag de unge allerede under uddannelsen. Betydningen af efteruddannelse
- g. Styrkelse af erhvervs-ph.d. – og post doc-området. Flere af dem skaber integration med sektoren
- h. Vigtigheden af synlighed, forskerne som udfarende kraft
- i. Kommunikation og atter kommunikation
- j. Synergi/dilemmaer mellem myndighedsberedskabsopgaverne og sektorsamarbejde, strategisk tænkning – at kunne dække hinanden ind.

a. Netværksdannelse og samarbejde

Dette tema kom frem i interviewene i flere forskellige variationer, som en helt afgørende faktor for, om man kan både vedligeholde og fremme samarbejdet med sektoren. Betydningen af personlige kontakter fremhæves som afgørende, og som noget der hele tiden skal vedligeholdes, men som ikke alle nødvendigvis er gode til.

"Personlige kontakter til industrien er altafgørende. Det er nogle bedre til end andre – det falder ikke alle forskere let. Det er derfor, der skal være plads til, at vi er forskellige. Vi kan ikke alle være gode til at netværke. Fordybelse er også vigtigt. Vi kan ikke alle være blæksprutter."

"Netværk i forskellige sammenhænge er vigtigt, f.eks. Erfa-grupper, som er koblet op på de større virksomheder, vi samarbejder med. Erfa-grupperne bruges til at opdatere hinanden på metoder og resultater – det er ikke nødvendigvis knyttet til bestemte projekter men eksisterer på tværs af projekter – mødes måske tre gange om året."

Nye typer af netværk fremhæves også som vigtige – for eksempel de mange nye klynge-samarbejder, der er opstået i de senere år, hvor der samarbejdes på tværs mellem forskningsinstitution, virksomheder, faglige og politiske organisationer.

Klyngesamarbejde ses som et muligt potentiale.

"Der burde være et potentiale i at skabe synergi mellem jordbrug og hospitaler, f.eks. gennem etablering af en fælles forskningsplatform og hvor regionen også kan være med-spiller Det er vigtigt at turde afprøve nye konstellationer, også med risiko for at det kan gå galt."

”Det kan fremme samarbejdet at tænke dansk landbrug som en kompetence-klynge, der er så stor, at man skal have viden inden for alle felter. Det bør understøttes, f.eks. af DCA, at tænke det som en klynge, et system som hænger sammen”.

Men, som det fremhæves, at være i god dialog med virksomhederne betyder ikke, at man skal tale dem efter munden.

”Nogle af os er i dag vigtige sparringspartnere for industrien – samtidig med at vi fastholder os selv som uvildige. Det er faktisk derfor, de kommer til os. Det er en meget vigtig profil. Virksomhederne kan ikke nødvendigvis altid lide vores resultater, og den integritet skal vi bevare.”

Desuden fremhæves det som et emne, at man som forsker skal være meget bevidst om, hvem man har kontakten til i virksomheden. Man skal vælge sin partner med omhu, for det skal først og fremmest være en partner, som virkelig er interesseret i det, som forskeren laver. Hellere få, men rigtige partnere, der indgår i et længerevarende samarbejde. Det fremhæves også, at for at sikre at virksomheden er tilstrækkelig interesseret, skal man sørge for, at indgangen til virksomheden er på et tilstrækkeligt højt beslutningsmæssigt niveau.

”Sørg for at industrien (partneren) er tilstrækkeligt committede til de problemstillinger, der er i projektet. På den ene side er ønsket at skabe værdi til virksomheden, men på den anden side ønsker vi som forskere også at skabe værdi på et samfundsmæssigt plan. Hvis dette ønske om samfundsmæssig nytte ikke skaber værdi i virksomheden, er samarbejdet ikke til nogen nytte.

Man skal på den ene side klare samarbejdet af i toppen, for ellers risikerer man, at de nedprioriterer det sidenhen, men på den anden side skal man også sikre sig, at man har samarbejdsrelationer inde i firmaet på et lavere niveau med de, der skal overtage noget af den viden, man genererer.”

”Virksomhederne ændrer sig hele tiden. De relaterer sig til forskningen på nye måder, og deres kontakt- og kommandoveje ændrer sig. Det skal forskerne forstå – f.eks. at virksomhedernes prioriteringer kan nå at ændre sig hurtigere end forskningsprojektet kan.”

b. Nye typer netværk, dan clusters – og husk de små virksomheder

Under temaet om netværk hører også, at det er gavnligt at tænke i nye måder at danne netværk på, f.eks. som clusters og at man i særlig grad skal huske de små virksomheder.

Samarbejdet med små virksomheder er imidlertid anderledes end med de store firmaer, der har egen forskningsstrategi. Et konkret forslag går på at danne clusters, hvor små firmaer går sammen om at dele en akademiker, á la Agro Business Park.

Det er, understreger flere, en større udfordring at agere sammen med de små og mellemstore firmaer. Dette tema kan høre under både, hvad der fremmer, og hvad der hæmmer samarbejdet med sektoren, men er her kun placeret under "fremmer".

Forskellige former for innovationsnetværk og temamøder bør hele tiden afprøves, som det sker på biomasseområdet og på en lang række andre områder, f.eks. Food.

Dette fremhæves som værende af særlig stor værdi, dels fordi det skaber god kontakt til branchen, og fordi det sikrer kontakt til de dele af branchen, hvor der er både små og mellemstore firmaer.

"Nye typer netværk, samarbejdsplatforme (klyngesamarbejde) er i fokus på alle institutter. Der følger (ofte) ikke penge med disse nye platforme, men de udgør en platform for idéudvikling, og de er vigtige, når det gælder større strategiske ansøgninger og de større mere langsigtede programmer."

Nye måder at samarbejde på fremhæves som afgørende i nutidens netværksdannelse, også i forhold til netværk med for eksempel både virksomheder og regioner.

"Vi skal tænke meget i nye netværk og samarbejdsformer, der kan tage "Grand Challenges" op – hvor vi ser på problemer og helheder og løser dem i større samarbejdskonstellationer/konsortier. Og forhåbentlig kan vi tage initiativer på nogle af disse. Et fokusområde vil være udnyttelse af mulighederne i Horizon 2020. Vi skal undlade at sælge ud af os selv, vi må også nogle gange sige nej til typer af samarbejde, hvis det ikke passer ind strategisk – altså områder eller emner der ikke giver mening i forhold til vores strategi."

"Nye typer af projekter og nye samarbejdsformer kan forbedre virksomhedssamarbejdet. Et eksempel er det samarbejde, som sker i regi af FFI (Future Food Innovation). FFI er meget optaget af at skabe regional vækst baseret på forskning, med fokus på virksomhedens behov snarere end på det videnskabelige push. Det giver ofte et positivt samarbejde, hvor resultaterne fra projektet gør en forskel for virksomheden".

Der gøres også opmærksom på, at spin-off selskaber (selskaber/virksomheder der er udsprunget af forskningsaktiviteter) er et vigtigt aktiv i forhold til at danne netværk, fordi netop den type selskab/virksomhed kan danne inspiration og sparring for etablering af samarbejde med erhvervet. Men, bliver det påpeget, der arbejdes for lidt med denne mulighed i dag AU regi:

"Som AU forsker er det uklart, hvad der er vores strategi i forhold til spin-off selskaber. Ønsker vi at danne dem? Og hvad er AU's formål med at være med i dem? Jeg mener, vi skal stimulere forskere til at bidrage til etablering af spin-off selskaber som bidrager til positivt til institutternes strategier og profilering. Formålet med at danne og deltage må være, at de styrker samarbejdet mellem universitet og erhvervsliv og at de gavner samfundet."

c. Vigtigt med international netværksdannelse

At det ikke er nok med fokus på det danske marked er også et gennemgående tema.

Nogle frygter, at grupper/forskere kan gå bagud af dansen på dette område, fordi der hele tiden sker en internationalisering, som man skal være meget opmærksom på.

En forsker peger på, at DCA's nyhedsbreve af samme grund er på både dansk og engelsk, og det gør, at man faktisk bliver set rundt om i verden, det er en synliggørelse, som skaber helt nye kontakter.

En anden peger på, at vi skal kunne omstille os efter at generere data, der kan bruges internationalt, f.eks. hvis man er i situationer, hvor man under danske forhold hæmmes af politiske beslutninger. I den situation skal man med sine data kunne måle sig internationalt.

d. Forventningsafstemning er afgørende

Flere fremhæver, at forventningsafstemning mellem forskere og virksomheder er afgørende. Der skal lægges en strategi for samarbejdet, og sker det ikke, vil samarbejdet være dømt til at fejle fra begyndelsen.

Desuden har det stor betydning, at virksomhederne kan finde rundt i kontakten til forskerne. At der ikke er for mange indgange og for mange lag, der skal kontaktes.

"Virksomheden skal kende indgangen på universitetet. Måske har vi mange projekter med en bestemt sektor eller bestemt virksomhed – og det fremmer samarbejdet, hvis virksomheden har én simpel indgang. Det skal ikke nødvendigvis være en leder, men de skal vide, hvem de kan ringe til. Det må ikke være for rodet for dem."

"I dag har vi så mange forskellige niveauer og interesser. Vi er ikke bare "jordbrugsorienterede". Man kan være på samme institut og alligevel have meget forskellige interesser og erfaringer med virksomhedssamarbejde. Virksomhederne forventer, at de kan komme i kontakt med de, der har ledelsesmæssig kompetence, et tilstrækkeligt overordnet niveau uden at miste nærheden til forskningen, og det skal man afklare i projektet. Vi skal kunne agere velstruktureret overfor virksomheden og have styr på, hvem der gør hvad, så forskerne heller ikke skal bekymre sig om denne del af processen men kan fokusere på forskningen."

e. Mentor-ordning for unge

Dette er et tema, som folder sig ud hos flere af deltagerne, og som også er knyttet til temaet om generationsskift under afsnittet om, hvad der hæmmer samarbejdet med sektoren.

Tanken er at gøre mere for at bringe unge forskere på banen, fordi de ikke er født ind i erhvervs-samarbejdet, som de gamle sektorforskere fra DJF er det. De "gamle" forskeres kompetence skal udnyttes i mentorordninger.

Mentor-ordning kan høre til i begge verdener, både sektorens og forskerens og kan være en stor fordel, når man f.eks. opretter erhvervs ph.d. eller post doc-stillinger, men dette kræver igen fokus på kommunikation, og der skal bruges tid på at lade de to verdener mødes.

"I have – as an industrial post doc – a mentor in both worlds. In the company I learn about their culture and values, I could not have learned that by staying only in research/engineering at the university."

"To have a good communication is also showing respect for each other. I had to let my mentor at the company understand the importance of analysis instead of only getting quick results. It is quite clear to me as a researcher. To have project meetings regularly is important to improve the communication and keep the project in schedule. It is also an opportunity to discuss so that new ideas are proposed."

f. Inddrag de unge studerende

Dette fremhæves som et middel til at fremme samarbejdet, og som et middel der bør understøttes i undervisningen på de forskellige studier.

Mange seniorforskere sørger for, via deres undervisning, at de studerende kommer ud på virksomhederne og introduceres til sektorsamarbejde ad den vej. Innovation og markedsføring bør høre med til undervisning af de studerende, så samarbejdet introduceres tidligt.

Desuden vægtes det, at man tænker i kurser/tilvalgsfag for de studerende – at de allerede, mens de læser, møder viden om virksomhedskultur og samarbejde med virksomheder, eller f.eks. viden om, hvordan man starter sin egen virksomhed.

"Involvering af virksomheder i undervisning er en kontaktform vi også lægger vægt på – det kan f.eks. føre til speciale-projekter – man kan reelt bruge undervisningen som løftestang til kontakt med virksomhederne."

g. Tilbagevendende tilbud om efteruddannelse

Ønsket om efteruddannelse af seniorforskere i forhold til samarbejde med sektoren er også et tema, men det fremhæves, at tiden skal sættes af til det, ellers er det ikke motiverende.

Hvis DCA f.eks. udbyder kurser, skal man betale folk for at deltage, sikre dem betalt tid, for ofte kan dette ikke finansieres over de projekter, man i øvrigt har. Evt. skal muligheden for efteruddannelse skrives ind i projekterne.

“Vi bør have mere fokus på efteruddannelse, fokus på kurser, der ”lærer os at se med virksomhedens øjne”. Samtale mellem forskere og erhverv kan sammenlignes med svensk-dansk. Man kan forstå hinanden det meste af tiden, men der er alligevel to forskellige accenter. Vi skal som forskere undervises i at forstå, hvordan firmaerne fungerer, og vi skal kunne oversætte videnskabelige projekter til anvendelse og udnyttelse i erhvervet.”

”Kurser/efteruddannelse i erhvervssamarbejde kan give ideer, og man kan blive skubbet i den rigtige retning. Direkte at måle værdien af den slags kurser er nok svært, men det kan skærpe ens opmærksomhed. Jeg tror, at nødvendigheden af den type kurser er stigende, fordi vi bliver færre, der har lang erfaring i sektorforskning.”

h. Styrkelse af erhvervs-ph.d. – og post doc-området

I dette tema pointeres det, at et godt tillidsforhold til virksomhederne kan danne grobund for flere erhvervs- ph.d./post docstillinger.

Fokus på flere erhvervs-post doc og ph.d.'er fremhæves af mange som en løsning på et fremtidigt, kontinuerligt samarbejde med virksomheder, og de vil have en naturlig interesse i at deltage i netværkssamarbejdet.

For forskeren er det en vej ind i en verden, man måske ellers ikke har kendt til på nært hold og en afgørende praktisk erfaring i forhold til ens forskning. At arbejde på virksomhederne kan desuden føre til internationalt netværk.

“Being an industrial post doc, you can learn a lot of practical things about your own field that you have never paid attention to before; you learn from being with colleagues that have a practical experience. It might lead to a whole new network being a part of the industry. Where I work with my post doc (2 days in the company each week, three at the university) they have a worldwide network and they know whom to contact, whom to be in touch with. This is amazing for me, and it can help solving a problem if you know where to look, who to ask.”

Dette kræver imidlertid hele tiden fokus på, hvordan kommunikationen mellem virksomhed og forsker foregår. Det er ingen selvfølge, at man forstår hinanden. Det kræver, at begge parter ønsker at lære af hinanden.

"Brugen af erhvervs-ph.d.er er vigtig, men de må gerne være forankret på universitetet. De skal ikke nødvendigvis sidde i virksomheden. De får opbakning og et forskermiljø her, og det kan man ikke skabe, hvis man sidder alene på en virksomhed."

Virksomhedens behov for hurtige forandringer og hurtige tests kan være meget forskellig fra en forskerkultur. Virksomheden har fokus på, at der skal ske en afprøvning og udvikling, mens forskeren har fokus på at få lov at lave nye undersøgelser, søge nye løsninger i litteraturen og få anderkendelse for, at resultater tager tid.

Forskellige kulturer, f.eks. omkring åbenhed og fortrolighed, har også betydning og kræver, at der er tid til, at man lærer at forstå hinanden.

"Communication is essential in the process between researcher and company. In the university there is a tradition for openness. Working at the company, I have to keep in mind that something is confidential, which I should not speak openly. To develop a new product, the key technology should not be exposed before the product is completed. In the company you have to learn that you are new to them but this is something you have to speak openly about, otherwise you will feel uncomfortable."

Ofte handler de store udfordringer i denne udvikling om forskellige sprog, forskellige kulturer, som man skal bygge bro over, f.eks. opfattelsen af tid.

"I bring into the company software that they have never used before – much more sophisticated and it takes much longer time to get to the results. Often they do not understand why it takes so long time. They are used to quick results, while I am used to detailed information. In the beginning they could not understand why it took such a time, before we could start to test. "

"To feel included in the company, is important; to be met by people who do not mind "different voices" - who like to hear not only their own opinion - and who encourage you to talk about what you are doing."

I samme forbindelse kommer et tema frem, om den udfordring det er at samarbejde med virksomheder, der ikke før har haft en akademiker ansat. Det er svært at være den første erhvervs-ph.d. eller post doc, som risikerer at komme til at sidde meget alene og ikke få nok sparring på det faglige felt.

"Hvis en virksomhed begynder at halte og har fokus på produktionen alene, så kommer forskningen i anden række. Det skal være klart, at det er sådan, når man går ind i et samarbejde med mindre virksomheder".

i. Vigtigheden af synlighed

Nødvendigheden af synlighed overfor sektoren begrundes blandt andet med, at kontakterne til virksomhederne oftest skabes ved, at forskerne er udfarende og ikke omvendt.

"Det er os, der brødføder ideerne. De får sjældent øje på os uden videre. Vi skal kende firmaerne i branchen, have fingeren på pulsen. Synlighed i medierne kan betyde noget her."

Forskerne skal være inddragende og tage initiativ. Styrken i at være gammel DJF-forsker ligger netop i et stort kendskab til erhvervet, og det skal udnyttes, men mange påpeger, at det er blevet vanskeligere at holde fokus på synlighed.

"Jeg tror, at vi i høj grad er blevet for usynlige for virksomhederne, blandt andet fordi det ikke giver merit at være synlig."

Emnet kan beskrives som både fremmende og hæmmende. Nogle forskere insisterer på, at synligheden skal fastholdes ved, at man vedvarende, også selv om det er uden for arbejdstiden, skriver på dansk og holder fast i den danske sektor, som man har et indgående kendskab til.

Synlighed spiller en afgørende rolle for de dele af universitetet, som driver indtægtsdækket virksomhed. Her er markedsføring afgørende, at beholde sit vindue udadtil, vise kunderne hvad man arbejder med. Det fremhæves, at kvalitet og kvalitetskontrol er afgørende parametre for at klare sig i konkurrencen.

"Hvis vi fremover skal være synlige overfor landmænd, sekundært industrien, så skal vi vise dem, at vi er på markedet. Vise dem at vi er mulige samarbejdspartnere. Vi skal reklamere mere med de samarbejdskonstellationer, vi allerede har skabt, og at vi er professionelle i samarbejdet med sektoren. Det har vi gjort for lidt ved. Det hæmmer samarbejde, hvis vi i for høj grad sidder og venter på, at DE kommer til OS. Det fungerer ikke. Man må ud, hvor det foregår – dvs. vore medarbejdere skal være mere opsøgende. De mest aggressive løber nogle gange "med kagen", også selvom vi har langt stærkere faglige kompetencer."

"Vi er stadig synlige som "dem fra Foulum", og det skal vi fastholde. Det forsvinder ikke bare – og det hænger bedre ved end at sige, at vi er fra AU."

j. Kommunikation og atter kommunikation

I dette tema kommer der flere forslag på banen. Hovedvægten ligger på et godt samarbejde med kommunikationsafdelingen i DCA/AU, men mange vægter også, at man lokalt, i sin egen gruppe eller i sit eget institut, formår/evner at sparke kommunikationen i gang og få synliggjort sin forskning, også for eksempel i små lokale medier. Som en forsker siger: Det

handler også om, at vi fortæller offentligheden, hvad alle pengene bliver brugt til. Men kommunikation handler også om den interne kommunikation fra forsker til virksomhed.

Vigtigheden af at være sig bevidst om sin kommunikationsstrategi og aktivt bruge DCA (være synlig i nyhedsmails, etc.) fremhæves. For nogle grupper/institutter er dette langt lettere end for andre.

Kommunikation kan også være afgørende for, om virksomheden overhovedet kan finde sin samarbejdspartner i forskningsverdenen. Ved virksomheden, hvilken indgang man skal benytte sig af?

Desuden fremhæves det, at kommunikation også handler om, hvorvidt virksomhederne forstår de vilkår, forskningen har – at man som forsker ikke altid kan svare bare med et JA eller et NEJ.

”Vi skal lære at forklare virksomhederne, at vi ikke nødvendigvis kan dreje skuden i et forskningsprojekt, bare fordi de måtte ønske det, eller har fået øje på et nyt marked. Det kan betyde useriøs forskning, og at et projekt skal helt omdefineres. Vi skal komme dem i møde, men også lade dem vide, hvad de IKKE kan bestemme – de har også brug for at vide, at vi står på solid grund.”

Når samarbejdet først er i gang, kan det være afgørende, at virksomheden altid har let ved at finde sin kontakt i forskningsverdenen og ikke skal lede forgæves. Her er kommunikation også afgørende og klarhed overfor virksomhederne i forhold til, hvem der er deres kontakter.

”Kommunikation er vigtigt – at vi har en direkte kommunikation i forhold til, hvad vi laver. Foulum var i sig selv et brand. Det kan DCA formentlig holde ved lige, men det er blevet vanskeligt, fordi det kun er en lille del af AU’s samlede viden”.

Vigtigheden af at tænke kommunikation bredt, ikke bare noget, der handler om ens egen gruppe eller institut, fremhæves også.

”DCA har en vigtig rolle i at informere om forskningsaktiviteter på tværs af grupper og institutter; at skabe synlighed om aktiviteter og værdier.”

”Vi skal organisere os, så det der publiceres internationalt også kommer ud i populær form, og til det skal vi bruge kommunikationsafdelingen. Den står stærkt på kommunikation til samfundet, men vi skal også finde ud af, hvordan vi bliver bedre til at adressere industrien, for det er vi ikke gode nok til.”

”Vi skal være bevidste om synlighed, og vi skal samarbejde med kommunikationsfolkene. Vi sørger for synlighed, når vi starter nye projekter. DCA har en vigtig rolle omkring kommunikationen og synliggørelse. Vi vil gerne bidrage, men det er ikke noget, vi selv brænder for at bruge en masse tid på.”

k. Synergi/dilemmaer mellem myndighedsberedskabsopgaverne og sektorsamarbejde, strategisk tænkning

Dette tema er centralt for mange, fordi det er altafgørende, at der er samspil mellem den viden, man opnår via myndighedsberedskabet og samarbejdet med sektoren. Sagt på en anden måde: det er vigtigt, at man kan trække viden ud af myndighedsopgaverne.

"Jeg synes bestemt, der er synergi mellem myndighedsbetjening, vores forsøgsarbejde og samarbejdet med industrien. Vi har, på grund af vores samarbejde med industrien, en meget direkte forståelse af flere problemstillinger, og vi har et detaljeret kendskab til området, ikke bare teoretisk men også baseret på vores praktiske forsøgserfaringer."

Myndighedsbetjeningen og myndighedsopgaver fremmer samarbejdet med virksomhederne. Det er opgaver, der giver symbolsk kapital overfor virksomhederne, når vi kan fremvise et notat, vi har arbejdet på for myndighederne og vise, vi har en aktiv interesse i forhold til dette felt – en del kunne produceres via myndighedsopgaverne. Det skaber en frugtbar synergi, men de dansksprogede myndighedsopgaver skal pege frem mod et engelsksproget paper for at give mening i relation til publikationskravene.

Flere efterlyser, at man bliver bedre til at udnytte det arbejde, der lægges i myndighedsberedskabsopgaverne. Rapporterne kan nogle gange "glemmes", i stedet for at få maksimal synergi ud af det, der laves. Det bør sikres, at viden fra myndighedsbetjening kommer så bredt ud som muligt, en viden som i øvrigt i højere grad bør oversættes til engelsk.

I temaet peges der blandt andet på vigtigheden af strategisk tænkning i hvilke emner, man beskæftiger sig med, samt betydningen af at være en bred flok, så man kan dække hinanden af.

"Det er nødvendigt ikke kun i at tænke i, hvad der fremmer ens egen forskning, snarere lære at tænke som et hold og sikre, at man altid har back up i kontakten med virksomhederne (...) Når man har myndighedsberedskab og stærkt samarbejde med industrien, så nytter det ikke, at hvis en professor forlader gruppen, så er der ingen, som kan dække området ind."

I samme tema peges der på, at der er et dilemma i at for meget af den forskning, som understøtter myndighedsbetjening ikke er forskning med stort F. Omvendt risikerer man, at hvis man går efter forskning med stort F, så er der meget langt til, at det kan bruges i myndighedsbetjening.

"Vi skal være skarpe og styrende i forhold til, hvordan vi har personale knyttet til myndighedsberedskab. Der kan være en konflikt mellem resultaterne af myndighedsarbejdet og branchens og industriens ønsker på kort sigt. Derfor skal vi sikre os et højt fagligt niveau, så vores rapporter og udtalelser er vel underbyggede og accepterede. Vi skal samtidig have øje for branchens og industriens behov, så vi tænker i implementerbare løsninger"

Endelig er det et tema, at et kommende generationsskifte også her spiller en stor rolle. Man bør begynde at se sig om efter hvem, der følger efter forskerne på 55 og opfter. Der bør være fokus på intern opbakning til de unge, så de får rutiner i disse opgaver, og man bør sørge for, at de bliver kørt ind i myndighedsberedskabet gradvist.

3. Erfaringer med hvad der hæmmer samarbejdet med sektoren

Temaer i denne kategori er:

- i. Vi profilerer os for lidt – usynlighed
- j. Vi mangler tid til vidensudveksling
- k. Generationsskiftet som et problem, hvis der ikke tages hånd om det
- l. Forretningsplaner. Hjælp til ansøgninger
- m. Usynlighed på dansk er et faktum – godt eller skidt?
- n. Vi er (for?) dyre
- o. Universitetets stillingsstruktur som en hæmsko
- p. Forskeren stilles til ansvar i et tæt virksomhedssamarbejde – er der plads til uenighed?

a. Vi profilerer os for lidt - usynlighed

Her er fokus på oplevelsen af, at DCA/institutterne/grupperne/forskerne profilerer sig for lidt. Den tætte erhvervskontakt som man havde før, er delvis forsvundet, og det afspejles for eksempel af mindre taletid på visse kongresser.

I nogle sammenhænge fastholdes profilering dog meget bevidst, og der bruges mange ressourcer på dette, mens andre institutter kan se, at man er kommet længere fra aftagerne.

Det gode *brand* som "Foulum" var i sig selv, et varemærke, der stadig kan genfindes rundt omkring, må ikke bruges, fordi man nu er AU, og det har skabt en usikkerhed om, "hvad vi er for nogle" i dag.

"Vi har et nationalt synlighedsbehov, men profilerer os for lidt. Ved at vi er blevet en del af universitetet, er vi også blevet mere usynlige. Vi tænker i klassiske universitetsmetoder, hvor publikationerne er det, som tæller, og vi drives på den måde ind i en universitær udvikling. Det er den eneste måde folk kan overleve på, og så er der ikke nødvendigvis tid til at gå til netværksmøder og dyrke synlighed."

"Manglende kontakt med landbruget kan være en hæmmende faktor. Før samlede vi, der lavede helårsforsøg med kvæg, landmændene til årlige stormøder og orienterede dem om, hvad der var af ny viden. De kom for at høre, hvad der var skabt af ny viden til dem. Temamøderne i dag er mere sporadiske – og retter sig mere mod fagfolk, dyrlæger, konsulenter. Den direkte kontakt nu er via Dansk Kvægs kongres – som er et tilløbsstykke for landmænd, men der får vi mindre og mindre taletid, sådan som tendensen ser ud for øjeblikket."

"PROFILERINGEN kan være vanskeliggjort af, at erhvervet i mindre grad end før ved, hvad vi står for. "Foulum" var et varemærke, en selvstændig betegnelse for det som sektorforskningen stod for. I dag kan og skal vi ikke bruge det. Nu er vi AU, og det har skabt usikkerhed om, hvad vi er for nogen. "Er I stadig derude..."..er I ved at flytte til Århus.. den slags hører man, og man er i landbruget mindre klar over, hvad der foregår her."

Et spørgsmål der rejses er, om de mindre firmaer kan finde forskerne. Hvem skal de henvende sig til? Her spiller det personlige kendskab ind – en interviewdeltager kalder det ”forskernes rolle som ambassadører.”

”Forskere, som er gode til og har meget kontakt med erhvervet, kan fungere som en slags mellemmand til firmaerne i forhold til de forskere, der er superdygtige specialister men måske ikke så gode til erhvervskontakt eller har tidsmæssigt nedprioriteret det. Dette samspil er nogle af os specialister i, og derfor kan vi fungere som en slags ambassadører i at matche firmainteresser og behov med den bedste AU forskningsekspertise. Vi skal være gode til at formidle og repræsentere AU’s kompetence bredt på en måde, så firmaerne kan forstå det og se værdi i et samarbejde.”

Det pointeres også, at synlighed ikke altid handler om synlighed ud til omverdenen og virksomhederne men også om intern synlighed institutterne imellem og i forhold til institutterne og DCA. Kendskab til hinandens områder er vigtig i forhold til virksomhedssamarbejde.

”For nogle af os er problemet måske ikke synlighed i forhold til erhvervssamarbejde men i højere grad synlighed i forhold til myndighedssporet og DCA. Ved de, hvad vi laver? Hvordan sikrer vi os, at vi er synlige indadtil, så vi kender hinandens områder?”

b. Vi mangler tid til vidensudveksling

Tid til vidensudveksling skal prioriteres, for samarbejde og kontakt med sektoren koster ekstra tid, men ofte bliver det personlig tid, som går fra forskningen.

”Det er en udfordring, at vi ikke sætter tid af til general vidensudveksling. Hvilken økonomisk kasse kan vi putte denne tid i. Det kan være et personligt valg at bruge meget tid på kontakt med firmaer/sektorer, også timer, som ligger ud over ens arbejdstid. Vi må respektere, når ikke alle forskere vil dette, fordi det har nogle konsekvenser i ens liv.”

Et af problemerne, der fremhæves flere gange er, at ”vidensudveksling tæller ikke”.

Måske mangler der et krediteringssystem for netop dette område, siger en forsker. De videnskabelige artikler er éntydige i værdi, men bruger man tid på andet (for eksempel vidensudveksling på dansk), risikerer man at blive slået i hovedet bagefter, hvis man ikke når det videnskabelige.

Det fremhæves også som en hæmsko i kontakten med erhvervet, at der i dag bruges en øget mængde tid på undervisning. Undervisningsforpligtigelsen kan blandt andet tage tid fra dansk publicering, og det kan igen øge usynligheden.

Desuden fremhæves det, at rigtig meget tid også går med ansøgninger – også for meget tid.

"Hvad er det, vi bruger tiden på? Den er en knap ressource – men overordnet tror jeg, alle kan være enige om, at vi laver alt for mange ansøgninger og bruger for meget tid på det. Det tror jeg, både forskere og ledere er enige om. Det er uhensigtsmæssigt med en succesrate på under 10 procent (...) Hvis vi kunne fjerne noget af al den tunge administration på det område, så kunne vi få mere tid til at målrette kontakten til erhvervet."

I manglen på tid fremhæves også, at forskerne er inde i en udvikling, hvor man er nødt til at tænke mere økonomisk, fordi man som forsker har fået en langt større palet af opgaver, langt mere vejledning til ph.d.-studerende samt bachelor- og masterstuderende, undervisning, udvalgsarbejde, udarbejdelse af ansøgninger, deltagelse i netværk og konferencer, strammere krav på publikationsfronten. Danske publikationer, rapporter og populærartikler er af samme grund skåret helt væk hos nogle.

"Man er nødt til at prioritere. Som seniorforsker er det en vigtig opgave at skaffe penge til flere end mig selv – derfor går der meget tid med projektansøgning. Den anden vigtige opgave er at opfylde de ting, man har lovet i projektet, det man er forpligtet på. Det kan også være de videnskabelige publikationer. Du skal kunne levere det, der er blevet lovet."

Det fremmer ikke ens karriere at publicere på dansk, og i en travl hverdag ryger det ud. Der er ingen penge eller tid til at gøre det. Det populærvidenskabelige måles vi ikke på, og man lærer at skrælle alt det unødvendige fra, f.eks. populær formidling på dansk. Desuden betyder det et øget pres på forskerne, at vi hele tiden skal søge eksterne midler, og i den sammenhæng tæller det kun at publicere internationalt. Den øgede acceleration, i forhold til, at vi skal finansiere vores egen løn lægger et stort pres på folk. Vi kender situationen fra det gamle DJF, at en forskergruppe skal udvikle sig og finde sin egen løn, men det er accelereret i de senere år i retningen af både "skaf penge" og øgede publiceringskrav."

c. Generationsskifte som et problem

Dette fremhæves som et tema, der er hæmmende for samarbejde med sektoren, hvis der ikke tages hånd om det.

Det kræver tid at genopbygge tillid i samarbejdet med en virksomhed, og det kan ikke bare læres på én nat.

"Vi har et kæmpe generationsskifte problem foran os. Hvordan fastholder vi de unge – vi er mange ældre forskere, som er generalister, involverede både i myndighedsopgaver, effektivitetsvurderinger, zonedokumentationer, mm. Myndighedsopgaver bygger ofte på anvendelsesorienteret forskning og i mindre grad på meget specifik, mere universitetsnær forskning. Det er en ledelsesopgave at holde fokus på, hvordan man fastholder de unge og få skabt en ny generation af generalister, som også kan bidrage med mere erhvervsrelateret viden."

"Trust is essential. We have to get the companies to trust us. It is not something that comes overnight, it takes time. We need to think about how to deliver knowledge (experience) in this field from the senior scientist to the young researchers."

Se også om dette emne under "Universitetets stillingsstruktur som en hæmsko".

d. Forretningsplaner. Hjælp til ansøgninger

Flere fremhæver, at de er blevet bedre til at udarbejde forretningsplaner i forbindelse med ansøgninger, men det er en konstant udfordring, og det er besværligt at få dem igennem og få dem godkendt. Som forsker kan man være tilbøjelig til at tænke mulighederne for rosenrøde og ikke tage konkurrencen alvorligt.

Et tema er behov for professionel støtte, for eksempel gennem DCA. Meget tid spildes på at gå i forkerte retninger, og især med mindre, mellemstore virksomheder skal forskerne aktivt ind over. Der peges også på, at det er nødvendigt i GUDP-projekter, at få partnere med fra erhvervet, som er gode til at lave forretningsplaner, fordi forretningsplaner er en af nøglerne i GUDP-ansøgninger, og det er nødvendigt med partnere, som mestrer dette.

"Specielt vedr. højteknologiansøgninger skal vi være skarpe på forretningsplaner og kunne godt bruge specialishjælp – nogle, der kan stille de rigtige spørgsmål – om vi nu har tænkt over det og det? Om vi kan se tre-fem år frem – kan der bygges en hel ny virksomhed over vores forskning?"

"For nogle institutter er det en stor udfordring at udarbejde forretningsplaner, som giver et retvisende billede af udbyttet af forskningsprojektet. Forretningsplaner får imidlertid stigende betydning; bl.a. i forbindelse med EU-ansøgninger. Vi har behov for ekspertbistand til at udvikle forretningsplaner, som viser det udbytte virksomheden får af at investere i forskningssamarbejde."

I forbindelse med store ansøgninger efterlyses der også en bedre sekretariatsfunktion (lokalt i Foulum) for institutterne rettet mod ansøgerfasen, hvor der i dag, ifølge nogle af de interviewede, er for lidt hjælp at hente. Centralt set kunne man have en medarbejder, der hele tiden sætter sig ind i betingelserne for nye calls og står til rådighed for forskerne i den periode, hvor vi skruer projekter sammen. Sikring af at de formelle krav, budget, forretningsplaner, er i orden, for alle kan ikke sætte sig ind i alting.

En aktiv konsulent med viden om kvaliteten i de forskellige byggesten i ansøgningerne eller viden om "det rigtige match" hos virksomhederne ville være en fordel, fremhæver en forsker, der siger:

"For her kommer vi for tit til at famle i blinde. Fondene omformulerer deres opslag hele tiden – det kræver et stadigt tilpasningsarbejde, som lægges over på os. Her mangler vi en aktiv medspiller på institutniveau. Men det skal være én med førstehåndskendskab –

ikke en der bare aflæser fondenes hjemmesider og skriver om det i et nyhedsbrev, det kan vi selv gøre. ”

”En supportfunktion i forhold til virksomhedssamarbejde fra DCA på tværs af forskellige fagligheder kunne være en mulighed – det kan også betyde et større commitment fra DCA til de forskellige måder, vi arbejder på. Nogle af os er måske lettere at ”overse” eller glemme, mens andre let får bevågenhed.”

Det nævnes desuden af en forsker, at man ikke altid kan forvente, at virksomhederne, især ikke de mindre, selv har den fornødne ekspertise til at lave forretningsplanerne, og derfor skal forskerne være godt klædt på til dette også.

”Man kan ikke gå ud fra at de mindre/mellemstore virksomheder altid er gode til at udvikle forretningsplaner – vores erfaring er at vi skal arbejde den slags meget igennem sammen med dem. Vi ved mere om, hvad bevillingsgiverne lægger vægt på, f.eks. GUDP, når det gælder forretningsplaner, end virksomhederne gør. Vi kan fortælle dem, hvad de skal lægge vægt på, og vi kan gøre deres planer mere skarpe og konkrete.”

e. Usynlighed på dansk er et faktum – godt eller skidt?

Der er ikke nogen klar, entydig retning i diskussionen om, hvorvidt det er et tab, at der skrives markant mindre på dansk fra institutterne under DCA end tidligere, eller om det bare er en uundgåelig udvikling, som man ikke behøver at begræde. Men det er en diskussion, der dukker op med mange forskellige synspunkter og erfaringer.

På den ene side anså flere forskere de danske publiceringer for nødvendige, især i de grupper, hvor man har bevaret et tæt netværk med blandt andre konsulenterne i landbruget, og hvor forskerne lægger vægt på, at en større kreds skal have kendskab til gruppens resultater.

Nogle grupper/forskere lægger stadig, parallelt med at man publicerer internationalt, meget vægt på, at man profilerer sig på hjemmebane og får gode tilbagemeldinger på resultatformidling på dansk også. Her anser man det for et problem, at dansk publicering og formidling negligeres i forhold til udenlandsk.

”Vi ser det som vigtigt at være synlig i Danmark. Helt overordnet samtidig med at vi skal styre den internationale publiceringsprofil. Grundlæggende er landbrugsforskning anvendt forskning, hvor det ikke giver mening, hvis det ikke har potential anvendelse, det er man nødt til at respektere. Det skal komme det danske jordbrugsfag til gavn, og det gør vi bedst ved at publicere på dansk. En del forskere siger i dag nej til at levere noget ekstra på dansk, fordi det ikke tæller med i opgørelsen.”

“It’s a challenge to successfully deliver on communication needs to industry (also in Danish). Currently, communication to industry is not being rewarded / recognized, as we

have our primary focus on peer reviewed publications, but it is still strategically important to get information out in Danish. “

For nogle forskere hører dansk og engelsk publicering sammen. Det handler i bund og grund om lyst og vilje til at formidle og få sin forskning ud over rampen.

”Det er ekstremt vigtigt, hvordan man formidler sin forskning – og at man formidler den – vi skal være både forskere og formidlere – det ene udelukker ikke det andet. Hvis du ikke har skrevet om det til offentligheden, så eksisterer det ikke – ingen ved det, og ingen kan drage nytte af det. Vi skal aktivt fortælle, hvad vi gør, læserne (f.eks. landmænd) kommer ikke til os, det er os, der skal komme til dem. Hvis de ikke opdager, hvad vi ”dem i Foulum” laver, så er vi bare offentligt ansatte, og hvorfor får vi så alle de penge. Det er en forpligtigelse at skabe synlighed, og jeg kan lide den forpligtelse, ser den som en fornøjelse, ikke en sur pligt. Nogle forskere har et sådant drive for at formidle.”

Andre melder klart ud, at publicering på dansk ganske enkelt må vige, fordi kravet til de internationale publiceringer er afgørende for en forskerkarriere, for at få midler hjem osv., og der er ikke tid til det hele. Faktisk kan publikationskravet også ses som absolut positivt – noget der især giver gevinst overfor udlandet.

”Publikationskravet ser jeg som en positiv udvikling – god kapital overfor vores omverden at vi frembringer viden af en vis kvalitet, som kan måles med, hvad der foregår i andre lande. Det er også en kvalitet overfor danske virksomheder. Det kan fremme det, vi kan tilbyde virksomhederne – jeg ser det som frugtbart. Selvfølgelig går det ud over at formidle på dansk, det vil være frugtesløst hykleri at påstå andet.”

”Når det handler om publikationer, handler det også om, hvilken kultur man kommer fra. I det gamle DJF var danske publikationer at forvente. I dag har vi hovedfokus på de internationale publikationer og mindre på de populære. For de yngre forskere er det impact factor og peer reviewed, som har betydning for deres karriere. Man må prioritere, hvor man bruger sin tid bedst.

”Industri-samarbejde, hvor vi ikke kan lave en videnskabelig publikation ud af det, forsøger vi at undgå, i hvert fald de yngre forskere. Desuden kan du ikke lave forskning, hvis det kommer for tæt på afprøvning eller produktudvikling, det er ikke hard core nok og kan ikke publiceres internationalt. Den type projekter er derfor ikke så attraktive mere, fordi det ikke giver merit at skrive om det, f.eks. i danske publikationer.”

f. Vi er (for) dyre?

Prisen for at købe hjælp hos forskerne er et tema, der fremhæves som en mulig barriere. I kraft af overhead, og fordi der skal penge hjem til ansættelser af ph.d. og post doc, er prisen meget høj, og det ses som hæmmende for samarbejdet. Den medfinansiering, der skal

lægges på bordet, er en regulær begrænsning for virksomhedsdeltagelse (især hos de mindre firmaer) – det er ikke alle, der kan finde pengene i deres organisation.

Derfor er det afgørende, at man i samarbejdet med virksomhederne skaber klarhed og definerer meget præcist, hvad det er for en opgave, man kan løse. Som det bliver sagt af en forsker: *”Vi skal være gode til at stille spørgsmål til dem, så der kan fokuseres på det konkrete samarbejdsprojekt.”*

g. Stillingsstrukturen som en hæmsko

Dette formuleres som tema, fordi forskere ikke længere ansættes i faste stillinger. Det lange seje træk med kontakt til virksomheder over mange år og gennem mange projekter kan være sværere at fastholde, når man ikke længere har seniorforskere, der er ansat i hele deres karriere og kan nå at opbygge et tæt og godt samarbejde med erhvervet.

Det gør det sværere at skabe tillid til virksomhederne og vanskeligt at få virksomhederne til at stole på forskerne.

”Vi skal sørge for, at folk har kontinuitet i deres forskning og et frirum i denne kontinuitet. Hvis vi ødelægger dette ved kun at have kortidsansatte, så ødelægger vi også det, vi har bygget op hidtil. Det tager 10 år at opbygge en forsker, der er god til myndighedsbetjening og god til at holde kontakt med virksomhederne. Vi mangler opbakning til at ansætte folk i de faste stillinger.”

”I mit institut har vi kun halvdelen af de seniorforskere, vi havde før – og problemet med post doc og phd’ere er, at de ofte kun er her i en kort periode, så ryger de ud igen. Kontinuitet er der ikke på samme måde – og de unge har af gode grunde mest fokus på at levere videnskabelige artikler.”

h. Forskeren stilles til ansvar i et tæt virksomhedssamarbejde

Det fremhæves også, at forskerne skal være bevidste om at gennem et tæt virksomhedssamarbejde, kan man komme ud og blive stillet til ansvar fra forskellige sider. Og hvad sker der, hvis forskerne ikke er enige – er der plads til det?

”Som forskere er vi heller ikke altid enige, men skal vi kunne tale med én stemme? Er der plads til uenigheden – f.eks. når vi står for myndighedsbetjening? Når vi er involveret i virksomhedssamarbejde er vi med til at skabe noget af det, som senere bliver baggrunden for praksis. Derfor har vi også et medansvar for, hvad der er praksis. Det skal vi være klar over – ved tæt virksomhedssamarbejde kan man komme ud for at blive stillet til ansvar fra forskellige sider.”

Anbefalinger

I det følgende er der en kort diskussion af nogle af de temaer, som går på tværs af interviewene. De pågældende temaer er draget frem med henblik på konkrete initiativer i samarbejde mellem DCA-institutter og i DCA's sekretariat.

De enkelte forslag fremlægges og diskuteres på møder mellem institutter og DCA's sekretariat. Efter møderne udarbejdes handlingsplaner på området, som tager udgangspunkt i behovene i de enkelte institutter.

Herudover kan der være behov for tiltag, som ligger uden for DCA-rammen. Flere forskere efterlyser således klare udmeldinger fra universitetsledelsen omkring erhvervssamarbejde. Eksempelvis er der spørgsmål om meritering og karrieremuligheder i relation til erhvervssamarbejde.

Endvidere giver både forskere og forskningsledere udtryk for ukendskab til hvilke serviceydelser de forskellige "erhvervs-enheder" ved AU yder – og kan yde – i relation til jordbrugs- og fødevarerområdet. Dette kan bl.a. bunde i, at der traditionelt på jordbrugs- og fødevarerområdet er stor aktivitet og at det derfor kan være vanskeligt for "støtteenhederne" at yde kvalificerede serviceydelser.

Spørgsmålet er imidlertid om erhvervssamarbejde på området kan fastholdes på sit nuværende niveau uden kvalificerede serviceydelser? Der kunne således være et perspektiv i at udarbejde en samlet erhvervspolitik for Aarhus Universitet.

Virksomhedskontakt og udarbejdelse af forretningsplaner

I flere interviews nævnes behovet for muligheden for at trække på en støttefunktion med særligt kendskab til jordbrugs- og fødevarersektoren. Det gælder bl.a. i forbindelse med kontakt til relevante virksomheder, f.eks. i forbindelse med fælles ansøgninger, samt støtte til udarbejdelse af forretningsplaner i samarbejde med en relevant virksomhed.

Løsningsmuligheder

I Agro Business Park (herunder Future Food Innovations (FFI), Biocluster.dk, INBIOM m.fl.) er der dels et omfattende netværk med virksomheder, dels ekspertise til undersøgelse af innovative forretningsideer på jordbrugs- og fødevarerområdet. Denne ekspertise bør i samarbejde med DCA udnyttes i et mere offensivt samarbejde med virksomheder.

Opfølgning

- DCA undersøger muligheden for at indgå en aftale med Agro Business Park omkring kontakt til og samarbejde med virksomheder på jordbrugs- og fødevarerområdet.
- Mulighederne for at styrke indsatsen omkring af patenter og etablering af spinn-off virksomheder m.m. i forbindelse med øget virksomhedssamarbejde undersøges.

Behov for øget klynge- og netværkssamarbejde

Et af de gennemgående temaer i interviewene er, at der er behov for nye former for netværkssamarbejde med virksomheder og organisationer; bl.a. fordi traditionelle samarbejdsformer er under opbrud.

Det fremhæves bl.a., at netværkssamarbejde vil kunne give indsigt i (nye) problemstillinger, som virksomhederne står over for. Samtidig vil tættere samarbejde kunne fremme forståelsen blandt virksomhederne for perspektiverne i forskningen. Herudover vil en mere systematiseret kontakt lette kommunikationen om nye forskningssamarbejder osv.

Løsningsmuligheder

Danish Food Cluster, Biocluster.dk og FFI er eksempler på nye samarbejdsfora, som kan skabe rammer for mere konkret samarbejde. Det kan f.eks. være i form af en klynge i klyngen; eksempelvis en kulhydratklynge i fødevareklyngen.

Opfølgning

- I samarbejde med institut- og forskningsledere identificeres behov for og ønsker til klynge- og netværkssamarbejde
- I samarbejde med relevante partnere (forskere, virksomheder og eksisterende klynger m.fl.) undersøges mulighederne for at etablere specifik klynge- og netværkssamarbejde.

Inddragelse af en ny generation af forskere i sektorsamarbejde

Et tema, som optager forskningslederne, er, hvordan det sikres, at næste generation af forskere inddrages i samarbejdet med virksomheder og organisationer. Hvordan sikres generationsskiftet, og hvorledes sikres en relevant uddannelse og indføring af yngre forskere i erhvervssamarbejdet?

Løsningsmuligheder

Der peges bl.a. på behovet for mentorordninger, involvering af virksomheder i specialeprojekter, øget brug af ordninger til erhvervs-ph.d. og erhvervs-post.doc.

Opfølgning

- DCA har tidligere udviklet et kursus i erhvervssamarbejde rettet mod yngre forskere. Kurset bygger på erfaringer gjort af forskningsledere og seniorforskere med stor erhvervs erfaring. DCA genudbyder kurset i samarbejde med de enkelte institutter
- Agro Business Park og DCA undersøger mulighederne for at iværksætte et matchmaking program, hvor unge forskere møder virksomheder
- Det indstilles til dekanat og institutlederkredsen at drøfte udfordringer og løsningsmuligheder i forbindelse med generationsskifte.

Synlighed og kommunikation

Der er flere og ret forskelligartede problemstillinger. Flere af de interviewede peger på, at der er problemer med faldende synlighed overfor virksomheder og brancher. Der er flere årsager til dette, men bl.a. peges der på de øgede krav om videnskabelig publicering. Hvilket giver mindre tid og især mindre incitament til vidensudveksling.

En anden udfordring er, at hvor DJF og forskningscentre (Foulum, Flakkebjerg og Aarslev) tidligere var meget synlige brands, så er jordbrugs- og fødevareforskningen blevet mindre synlig i den nye struktur ved AU.

I forhold til synlighed er det også en udfordring, at brancheorganisationer, rådgivningsvirksomheder og GTS-institutter m.fl. har overtaget en del af de "virksomheds-nære" opgaver, som blev tidligere blev udført i sektorforskningen.

Endelig kan det – specielt i forhold til ikke-forskningsvante virksomheder – være en udfordring at dokumentere værdien af forskningssamarbejdet.

Løsningsmuligheder

Der er flere løsningsmuligheder. På det operationelle plan er der en vis succes med at samarbejde med virksomheder/brancher omkring vidensformidlingsarrangementer, f.eks. temadage og (nogle) kongresser. I regi af klyngesamarbejde er der muligheder for at forstærke sådanne aktiviteter.

Udover traditionelt forskningssamarbejde med virksomheder og brancher er der et stort perspektiv i at samarbejde med virksomheder omkring faciliteter – og synliggøre dette samarbejde. Dette gælder både i forhold til eksisterende faciliteter (f.eks. stalde, biogasanlæg, forsøgsstationer m.fl.) og i forhold til etablering af nye faciliteter (f.eks. HTL-anlæg, proteinudvindingsanlæg og test track bane m.fl.).

Opfølgning

- DCA vil søge at øge den del af kommunikationen, som retter sig mod sektoren. Det kan f.eks. være gennem et målrettet samarbejde med erhvervsmedier og organisationer eller via afholdelse eller deltagelse i erhvervsrelevante events
- I samarbejde med institutterne etableres målrettede elektroniske fora som samler og synliggør jordbrugs- og fødevareforskningens relevans for sektoren og mulighederne for samarbejde med forskningen
- Mulighederne for udvikling af systematik til kortlægning og dokumentation af værdien ved forskningssamarbejde (for sektoren) undersøges
- Mulighederne for at etablere demonstrationsplatforme, pilotanlæg og lignende, som understøtter samarbejdet med sektoren undersøges.

Udnyttelse af synergi mellem erhvervssamarbejde og myndighedsrådgivning

Myndighedsrådgivningen er med til at skabe en dybere forståelse for de problemstillinger, som eksisterer i praksis. Flere forskere peger på, at der er muligheder for at skabe større synergi mellem myndighedsrådgivningen og erhvervssamarbejdet. Det er dog samtidig en udfordring, at myndighedsrådgivningen kan være i modstrid med erhvervets (kortsigtede) interesser.

Der peges på, at stillingsstrukturen giver udfordringer, dels i forhold til at dække relevante områder, dels i forhold til at inddrage unge forskere.

Problemerne med opretholdelse af ekspertise og rekruttering til myndighedsrådgivning og erhvervssamarbejde skal løses.

Løsningsmuligheder

Der peges bl.a. på, at vi skal blive bedre til at omsætte myndighedsrådgivningen til forskningssamarbejde og rådgivning, som kan anvendes bredt i sektoren.

Opfølgning

- Mulighederne for at udføre en mere systematisk screening af innovationspotentialet i den forskningsbaserede myndighedsbetjening undersøges
- På relevante områder vil DCA løbende initiere workshops eller lignende med forskere, relevante organisationer og virksomheder for at diskutere muligheder for innovation og samarbejde
- Perspektivet i at udgive DCA-rapporter og erhvervsrettede artikler synliggøres over for både forskere og ministerium.

DCA - Nationalt Center for Fødevarer og Jordbrug er den faglige indgang til jordbrugs- og fødevareforskningen ved Aarhus Universitet (AU). Centrets hovedopgaver er videnudveksling, rådgivning og interaktion med myndigheder, organisationer og erhvervsvirksomheder.

Centret koordinerer videnudveksling og rådgivning ved de institutter, som har fødevarer og jordbrug, som hovedområde eller et meget betydende delområde:

Institut for Husdyrvidenskab
Institut for Fødevarer
Institut for Agroøkologi
Institut for Ingeniørvidenskab
Institut for Molekylærbiologi og Genetik

Herudover har DCA mulighed for at inddrage andre enheder ved AU, som har forskning af relevans for fagområdet.

RESUME

Både for Aarhus Universitet (AU) som helhed og for de enkelte institutter er det et vigtigt mål at fastholde – og gerne øge – erhvervssamarbejdet og herunder samarbejdet med jordbrugs- og fødevarerektoren.

Denne undersøgelse bygger på kvalitative interviews med forskere og forskningsledere, som i betydeligt omfang deltager i erhvervssamarbejde indenfor DCA-området.

Interviewene er samlet i tre temaer: Det første beskriver de overordnede ændringer i betingelserne for erhvervs-samarbejde som følge af blandt andet organisationsændringer. Det næste tema beskriver erfaringer med, hvad der hæmmer erhvervssamarbejdet. Endelig beskrives erfaringer med, hvad der fremmer arbejdet med sektoren. Rapportens afslutning diskuterer en række af de problemstillinger, der kommer frem i interviewene, og der gives forslag til indsats på de pågældende områder.